

УДК 657.6

*О. В. Гамова,**к. е. н., доцент кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,**Запорізький національний університет. Інженерний інститут**ORCID ID: 0000-0002-9752-6900**В. В. Сорока,**магістр ОА-18, Запорізький національний університет. Інженерний інститут**ORCID ID: 0000-0002-4126-0584*

DOI: 10.32702/2306-6814.2020.4.41

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ "ТАБАК СЕРВІС"

O. Hamova,

PhD in Economics, associate professor of Accounting, Analysis, Taxation
and Auditing Department of Zaporizhzhia National University. Engineering Institute

V. Soroka,

Group of studying the theory of taxation -18 of Zaporizhzhia National University. Engineering Institute

IMPROVEMENT OF SALARY ACCRUAL AUDIT AT THE ENTERPRISE TABAK SERVICE LLC

У ході написання статті авторами було досягнуто мету, а саме: розроблено науково обгрунтовані пропозиції щодо удосконалення аудиту нарахування заробітної плати на підприємстві ТОВ "Табак Сервіс".

Запропоновано стандарт аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування та робочі документи аудитора для ТОВ "Табак Сервіс", які дадуть можливість систематизувати інформаційне забезпечення аудитора щодо обліку заробітної плати підприємства, зібрати всі наявні докази, правильно оцінити процеси, явища, що виникають, а також перевірити всі наявні господарські операції, які необхідні для підтвердження результатів господарської діяльності підприємства.

Аудиторський процес повинний бути спланований на основі досягнутого аудиторською організацією розуміння діяльності економічного суб'єкта. Запропонована модель стандарту аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ "Табак Сервіс" є ефективною та дієвою та спрямована на те, щоб не допускати та вчасно виявляти порушення та облікові помилки.

Запропонований стандарт аудиту операцій з нарахування заробітної плати для ТОВ "Табак Сервіс" визначає єдиний підхід до організації та проведення аудиту нарахування заробітної плати, підготовки аудиторського звіту, висновків та рекомендацій та включає таке: об'єкти аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування; мету аудиту нарахування заробітної плати; завдання аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування; інформаційну базу аудитора щодо перевірки операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування; аудиторські процедури операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування; систематизований перелік порушень в операціях нарахування заробітної плати та її оподаткування.

Застосування на практиці запропонованих рекомендацій з удосконалення аудиту нарахування заробітної плати на підприємстві ТОВ "Табак Сервіс" буде сприяти підвищенню ефективності управлінських рішень щодо використання порядку нарахування, оподаткування та аудиту заробітної плати суб'єктами господарювання України.

During the writing of the article, the authors achieved the goal, namely, developed scientifically sound proposals for improving the audit of payroll at the company Tabak Service LLC.

The standard of audit of payroll operations and its taxation is offered, as well as the auditor's working documents for Tabak Service LLC, which will allow to systematize the auditor's information support for accounting of the enterprise payroll, to collect all available evidence, to properly evaluate processes, phenomena arising, and also check all available business operations that are necessary to confirm the results of the business activity of the enterprise.

The audit process should be planned on the basis of the audit organization's understanding of the economic entity. The proposed model of the standard of audit of operations on the calculation of wages and its taxation on Tabak Service LLC is effective and efficient and is aimed at preventing and detecting irregularities and accounting errors in a timely manner.

The proposed standard of audit of payroll operations for Tabak Service LLC defines a single approach to the organization and conduct of payroll audit, preparation of audit report, conclusions and recommendations and includes the following: objects of payroll audit and its taxation; the purpose of the audit of payroll; the task of auditing payroll operations and taxation; the auditor's information base regarding the verification of payroll operations and their taxation; audit procedures for payroll and taxation operations; a systematic list of irregularities in payroll operations and its taxation.

The practical implementation of the proposed recommendations for improving the audit of payroll at the company Tabak Service LLC will help to increase the effectiveness of management decisions on the use of the procedure for accrual, taxation and audit of salaries by Ukrainian business entities.

*Ключові слова: фінансовий облік, оподаткування, аудит, нарахування, заробітна плата, підприємство.
Key words: financial taxation, accounting, taxation, audit, salary, enterprise.*

ВСТУП

В умовах ринкової економіки оплата праці займає особливе місце в системі соціально-трудових відносин. Підприємствам надана велика свобода у використанні трудових ресурсів і визначенні форм і розмірів оплати праці співробітників. Водночас співробітники досить вільно можуть вибирати те підприємство, на якому для них будуть привабливими умови, серед яких оплата праці, яка передусім буде впливати на прийняття рішення про працевлаштування. Фонд заробітної плати підприємства є істотним елементом розподільних відносин, важливим джерелом фінансових ресурсів, які жит-

тєдіяльність і соціальні потреби працівників підприємства. Ефективність функціонування та соціальний розвиток підприємства забезпечується передусім формуванням належних індивідуальних і колективних матеріальних стимулів, провідною формою реалізації яких є науково обґрунтована система обліку та аудиту нарахування заробітної плати різним категоріям персоналу підприємства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Багато наукових колективів, вчених-економістів досліджують проблеми та напрямки удосконалення оплати праці на ринкових засадах. Питання оплати праці як об'єкту дослідження висвітлювались у працях таких зарубіжних вчених: С.Л. Брю, К.Р. Макконел, Д. Рікардо, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Дж. Кейнс та ін. Серед вітчизняних, слід виділити роботи таких вчених: Й. Атамас, М.Т. Білуха, Ю.А. Верига, С.Ф. Голов, Г.М. Давидов, В.П. Завгородній, А.В. Калина, А. Колота, М.В. Кужельний, Ю.А. Кузьмінський, С. Мочерного, О.А. Петрик, В.В. Сопко, Н.М. Ткаченко, М.Г. Чумаченко, Ю.С. Цал-Цалко та ін.

Однак окремі аспекти теорії та практики оподаткування, фінансового обліку та аудиту нарахування заробітної плати на підприємстві залишаються дискусійними, потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Відповідно до Закону України "Про оплату праці" заробітна плата — це винагорода, обчис-

Таблиця 1. Дослідження поняття "заробітна плата" у літературних джерелах

Підхід	Сутність	Представники
1	2	3
Вартісний	Заробітна плата розглядається з позиції ціни праці, яку отримує працівник	Брезицька К.Ф., Бутинець Ф.Ф., Дубовська О.В.
Ринковий	Заробітна плата – це елемент ринку праці, що є ціною, за якою найменший працівник продає послуги робочої сили	Колот А.М., Жидовська Н.М.
Мотиваційний	Заробітна плата – це елемент витрат виробництва, і водночас головний чинник забезпечення матеріальної зацікавленості працівників у досягненні високих кінцевих результатів праці	Калина А.В., Мочерний С.В., Пашута Н.І., Швець Л.П., Яременко Л.М.
Юридичний	Заробітна плата – винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу	Васильчак С.В., Золотогоров В.Г., Петрова І.Л., Усач В.Б.

Джерело: [2].

лена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівнику за виконану роботу [1].

Існує велика кількість трактувань сутності заробітної плати, що пояснюється різними науковими поглядами дослідників. Її систематизацію подано в таблиці 1. Як видно з таблиці 1 підходи науковців щодо визначення дефініції "заробітна плата" неоднорічні.

Класифікацію витрат, пов'язаних із виплатами працівникам у міжнародній та національній практиці, представлено в таблиці 2.

Мета аудиту нарахування заробітної плати — підтвердження дотримання законодавства по нарахуванню і виплаті заробітної плати, правильності здійснення утримань з заробітної плати та правильності здійснення нарахувань на заробітну плату, правильність документального оформлення розрахунків по оплаті праці.

Для перевірки обліку заробітної плати на ТОВ "Табак Сервіс" аудитор розробляють наступний перелік робочих документів (табл. 3).

Отримані в процесі аудиту докази правильності зроблених господарських операцій і процесів систематизуються і на їх основі відповідно до затверджених розділів програми розробляються пропозиції, спрямовані на усунення виявлених відхилень. Аудит нарахування заробітної плати та утримань з неї за підрозділами та співробітниками на ТОВ "Табак Сервіс" за січень 2018 р. представлено в таблицях 5—6.

Таблиця 2. Класифікація витрат, пов'язаних із виплатами працівникам у міжнародній та національній практиці

П(С)БО 26 «Виплати працівникам»	МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам»
1. Короткострокові виплати працівникам	
Заробітна плата за окладами та тарифами	Зарплати робітникам та службовцям і внески на соціальне забезпечення
Інші нарахування з оплати праці	Короткострокові компенсації за час відсутності (оплачена щорічна відпустка та оплачена відпустка у зв'язку з хворобою)
Виплати за невідпрацьований час (щорічні відпустки та інший оплачуваний невідпрацьований час)	Участь у прибутку та премії
Премії та інші заохочувальні виплати, що підлягають сплаті протягом дванадцяти місяців по закінченні періоду, у якому працівники виконують відповідну роботу	Негрошові виплати для теперішніх працівників (медичне обслуговування, надання житла, автомобілів та безкоштовних чи субсидованих товарів або послуг)
2. Виплати по закінченні трудової діяльності	
Різні види пенсійного забезпечення працівників (крім державного)	Пенсійне забезпечення
Інші зобов'язання підприємства, які воно бере на себе щодо своїх колишніх працівників	Страховання життя після закінчення трудової діяльності
	Медичне обслуговування після закінчення трудової діяльності
3. Інші довгострокові виплати	
Інші довгострокові виплати працівникам (окрім виплат по закінченні трудової діяльності, виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства)	Додаткова відпустка за вислугу років
	Оплачувана академічна відпустка
	Виплати з нагоди ювілеїв та інші виплати за вислугу років
	Виплати у зв'язку із тривалою непрацездатністю
	Виплати частки прибутку та премії
	Відстрочені компенсації
4. Виплати при звільненні працівників	
Виплати, які підлягають сплаті в результаті рішення суб'єкта господарювання звільнити працівника до встановленої дати виходу на пенсію	
Виплати, що підлягають сплаті в результаті рішення працівника погодитися на добровільне звільнення в обмін на такі виплати	
5. Виплати інструментами власного капіталу підприємства	-
Фінансові інструменти власного капіталу підприємства, емітовані підприємством, або сума зобов'язань працівнику, що залежить від майбутньої ціни фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством	

Джерело: [3].

Таблиця 3. Перелік робочих документів аудитора для перевірки нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ "Табак Сервіс"

№	Назва аудиторського документу	№
1	Лист-замовлення	
2	Лист-згода	
3	Договір на проведення аудиту	
4	Анкета вивчення системи бухгалтерського обліку	3.2
5	Тест перевірки стану внутрішнього контролю та фінансового обліку нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ «Табак Сервіс»	3.3
6	Тест внутрішнього контролю дотримання трудового законодавства та розрахунків з оплати праці	3.4
7	Об'єкти аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ «Табак Сервіс»	3.5
8	План аудиту нарахування заробітної плати	3.6
	Програма аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ «Табак Сервіс»	3.7
9	Додаткові процедури щодо організації обліку праці та оперативного економічного контролю за використанням праці та фонду її оплати	3.8
10	Фактографічна інформація, що використовується під час аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ «Табак Сервіс»	3.9
11	Відомості виявлених порушень первинних документів з нарахування заробітної плати та її оподаткування	3.10 –
12	Перевірка відповідності даних аналітичного та синтетичного обліку нарахування заробітної плати та її оподаткування	3.14
13	Контроль на завершальному етапі перевірки	3.15
14	Звіт про виконання графіку перевірки	3.16
15	Аудиторський висновок	

Таблиця 4. Об'єкти аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ "Табак Сервіс"

Найменування об'єкту	Номер рахунку	Форми фінансової звітності за П(С)БО
Розрахунки за заробітною платою	66	Рядок 1630 Балансу (Звіт про фінансовий стан підприємства)
Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб	64	Рядок 1620 Балансу (Звіт про фінансовий стан підприємства)
Розрахунки зі страхуванням	65	Рядок 1625 Балансу (Звіт про фінансовий стан підприємства)
Витрати з оплати праці	23,91,92,93,94	Рядки 2050, 2130, 2150, 2180, 2505 Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)
Відрахування на соціальні заходи	23,91,92,93,94	Рядки 2050, 2130, 2150, 2180, 2510 Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)

Таблиця 5. Аудит нарахування заробітної плати за підрозділами та співробітниками на ТОВ "Табак Сервіс" за січень 2018 р.

ПІБ	Найменування первинного документа	Фактично нарахована за даними підприємства	Фактично нарахована за даними аудитора	Відхилення
1	2	3	4	5
Підрозділ ГІР				
Бадейрі Луай	Розрахункове – платіжна відомість	3723,00	3723,00	-
Букет В.А.	Розрахункове – платіжна відомість	2484,47	2484,47	-
Смельяненко О.С.	Розрахункове – платіжна відомість	6211,18	6211,18	-
Завальнюк А.О.	Розрахункове – платіжна відомість	6211,18	6211,18	-
Костенко Ю.В.	Розрахункове – платіжна відомість	2070,00	2070,40	0,40
Султан Хазім М.Н.	Розрахункове – платіжна відомість	3723,00	3723,00	-
Сурдуков М.В.	Розрахункове – платіжна відомість	4968,00	4968,94	0,94
Разом за ГІР		29390,83	29392,17	1,34
Підрозділ Цех				
Сіра Н.А.	Розрахункове – платіжна відомість	3904,17	3904,17	-
Аляб'єва А.С.	Розрахункове – платіжна відомість	2129,55	2129,55	-
Брягін К.В.	Розрахункове – платіжна відомість	3726,71	3726,71	-
Гальянський В.Б.	Розрахункове – платіжна відомість	3105,29	3105,29	-
Гордєєва І.І.	Розрахункове – платіжна відомість	1863,35	1863,35	-
Дерев'якін Р.С.	Розрахункове – платіжна відомість	4495,71	4495,71	-
Затірка Д.М.	Розрахункове – платіжна відомість	1892,93	1892,93	-
Ковтан Т.С.	Розрахункове – платіжна відомість	4968,94	4968,94	-
Кучма С.Ю.	Розрахункове – платіжна відомість	4259,09	4259,09	-
Левіт Д.В.	Розрахункове – платіжна відомість	3726,71	3726,71	-
Левіт С.В.	Розрахункове – платіжна відомість	3726,71	3726,71	-
Літвін Л.С.	Розрахункове – платіжна відомість	1892,93	1892,93	-
Літвін С.С.	Розрахункове – платіжна відомість	4732,32	4732,32	-
Пітюкава О.Г.	Розрахункове – платіжна відомість	4259,09	4259,09	-
Самсонова Ю.О.	Розрахункове – платіжна відомість	4495,71	4495,71	-
Шаповал В.С.	Розрахункове – платіжна відомість	1183,08	1183,08	-
Разом за цехом		54362,59	54362,59	-
Всього разом:		83753,42	83754,76	1,34

Таблиця 6. Аудит утримань із заробітної плати за підрозділами та співробітниками на ТОВ "Табак Сервіс" за січень 2018 р.

ПІБ	Найменування первинного документа	Фактично утримано за даними підприємства	Фактично утримано за даними аудитора	Відхилення
1	2	3	4	5
Підрозділ ГІР				
Бадейрі Луай	Розрахункове – платіжна відомість	725,99	725,99	-
Букет В.А.	Розрахункове – платіжна відомість	484,47	484,47	-
Смельяненко О.С.	Розрахункове – платіжна відомість	1211,16	1211,16	-
Завальнюк А.О.	Розрахункове – платіжна відомість	1211,16	1211,16	-
Костенко Ю.В.	Розрахункове – платіжна відомість	403,70	403,73	0,03
Султан Хазім М.Н.	Розрахункове – платіжна відомість	725,99	725,99	-
Сурдуков М.В.	Розрахункове – платіжна відомість	968,70	968,94	0,24
Разом за ГІР		5731,21	5731,48	0,27
Підрозділ Цех				
Сіра Н.А.	Розрахункове – платіжна відомість	761,31	761,31	-
Аляб'єва А.С.	Розрахункове – платіжна відомість	415,26	415,26	-
Брягін К.В.	Розрахункове – платіжна відомість	726,71	726,71	-
Гальянський В.Б.	Розрахункове – платіжна відомість	605,59	605,59	-
Гордєєва І.І.	Розрахункове – платіжна відомість	363,35	363,35	-
Дерев'якін Р.С.	Розрахункове – платіжна відомість	876,67	876,67	-
Затірка Д.М.	Розрахункове – платіжна відомість	369,12	369,12	-
Ковтан Т.С.	Розрахункове – платіжна відомість	968,94	968,94	-
Кучма С.Ю.	Розрахункове – платіжна відомість	830,53	830,53	-
Левіт Д.В.	Розрахункове – платіжна відомість	726,71	726,71	-
Левіт С.В.	Розрахункове – платіжна відомість	726,71	726,71	-
Літвін Л.С.	Розрахункове – платіжна відомість	369,12	369,12	-
Літвін С.С.	Розрахункове – платіжна відомість	922,80	922,80	-
Пітюкава О.Г.	Розрахункове – платіжна відомість	830,53	830,53	-
Самсонова Ю.О.	Розрахункове – платіжна відомість	876,67	876,67	-
Шаповал В.С.	Розрахункове – платіжна відомість	230,70	230,70	-
Разом за цехом		10600,72	10600,72	-
Всього разом:		16331,93	16332,20	0,27

Таблиця 7. Запропонований стандарт аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ "Табак Сервіс"

Об'єкти аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування	
1	2
1	Розрахунки за заробітною платою
2	Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб
3	Розрахунки зі страхуванням
4	Витрати з оплати праці
5	Відрахування на соціальні заходи
<p>Мета аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування є встановлення відповідності застосовуваної на підприємстві методики обліку операцій з оплати праці чинному законодавству України, для того щоб виявити наявні помилки або порушення, ступінь їх впливу на достовірність фінансової звітності для висловлення незалежної аудиторської думки про достовірність порядку ведення бухгалтерського обліку розрахунків за заробітною платою</p>	
Завдання аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування	
1	Перевірка дотримання підприємством положень законодавства про працю по операціях, пов'язаних з нарахування заробітної плати, наявності та відповідності законодавству первинних документів з обліку робочого часу, обсягу виконаних робіт, послуг, випущеної продукції
2	Оцінка існуючої на підприємстві системи розрахунків з персоналом та її ефективності
3	Перевірка обліку та нарахування заробітної плати, інших видів оплат, які відносяться до фонду оплати праці
4	Перевірка дотримання встановлених штатним розписом посадових окладів працівників підприємства
5	Перевірка своєчасності індексації окладів з урахуванням зростання цін в умовах інфляції
6	Перевірка правильності виплати премій працівникам підприємства
7	Перевірка правильності нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності
8	Перевірка правильності нарахування щорічних, додаткових відпусток, компенсацій за невикористану відпустку тощо
10	Перевірка правильності розрахунків по депонованій заробітній платі
11	Перевірка дотримання встановлених термінів розрахунків з персоналом підприємства по оплаті праці
12	Перевірка правильності утримань із заробітної плати податків та обов'язкових платежів
13	Перевірка правильності нарахувань обов'язкових платежів, які здійснюються за рахунок підприємства
14	Перевірка повноти та своєчасності перерахувань утриманих та нарахованих податків і зборів
15	Перевірка своєчасності і правильності включення до собівартості продукції суми нарахованої заробітної плати та обов'язкових відрахувань
16	Оцінка стану синтетичного та аналітичного обліку нарахування заробітної плати
17	Оцінка повноти відображення здійснених операцій у бухгалтерському обліку
18	Перевірка правильності класифікації операцій з оплати праці (віднесення за рахунками витрат)
19	Відповідність даних, відображених у фінансовій звітності, стану розрахунків по операціях з нарахування заробітної плати
20	Оцінка стану внутрішнього контролю підприємства у трудових відносинах
Інформаційна база аудитора щодо перевірки операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування	
Договори	Колективний договір, положення про оплату праці, про відпустки, про преміювання, правила внутрішнього розпорядку, посадові інструкції та ін.
Кадрові документи	Накази про прийом, звільнення, надання відпустки, таблиці обліку робочого часу, штатний розпис, наряди, розцінки
Регістри бухгалтерського обліку	Розрахунково-платіжні відомості, журнал 5 та 5А, Книга або Реєстр обліку депонованої заробітної плати
Фінансова звітність	Форма № 1 «Баланс», форма 2 «Звіт про фінансовий стан підприємства»
Внутрішньо-управлінська звітність	Формується підприємствами самостійно у довільній формі
Аудиторські процедури операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування	
1	Тестування засобів внутрішнього контролю
2	Перевірка (інспектування) документів
3	Спостереження (відстеження) за відображенням фінансово-господарських операцій в бухгалтерській документації
4	Арифметичні розрахунки (перерахунок)
5	Одержання роз'яснень всередині підприємства
6	Отримання роз'яснень від третіх осіб
7	Аналітичні процедури
Систематизований перелік порушень в операціях нарахування заробітної плати та її оподаткування	
1	Відсутність обов'язкових документів з обліку оплати праці і (або) порушення вимог до їх оформлення
2	Порушення термінів виплати зарплати
3	Помилки при нарахуванні виплат за середнім заробітком
4	Неповний облік виплат, що мають характер оплати праці
5	Відсутність обліку наданої працівникам матеріальної вигоди
6	Помилки в розрахунках лікарняних, відпускних
7	Помилки у проведенні утримань та нарахувань податків і зборів

З метою отримання достовірної та своєчасної облікової інформації та виявлення негативних факторів впливу на господарську діяльність, а також прийняття обґрунтованих й ефективних управлінських рішень, на підприємстві ТОВ "Табак Сервіс" має бути побудовано дієву систему проведення аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування. Важливим аспектом є вибір об'єктів аудиту, за якими необхідно здійснювати перевірку, що полягає у своєчасному виявленні порушень принципів законності, ефективності та доцільності здійснення операцій з нарахування заробітної плати. З цією метою на ТОВ "Табак Сервіс" запропоновано стандарт внутрішнього аудиту операцій

з нарахування заробітної плати, представлений в таблиці 7.

Стандарт аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ "Табак Сервіс" дасть можливість систематизувати інформаційне забезпечення аудитора щодо обліку заробітної плати підприємства, надасть можливість зібрати всі наявні докази, правильно оцінити процеси, явища, що виникають, а також перевірити всі наявні господарські операції, які необхідні для підтвердження результатів господарської діяльності підприємства.

Запропонована модель стандарту аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування на

Таблиця 8. Робочий документ аудитора з перевірки цільового використання грошових коштів, отриманих на виплату заробітної плати

№ з/п	Отримано на виплату заробітної плати				Виплачено заробітної плати		Повернуто до каси (розрахункового рахунка)		Примітки
	Номер чеку	Дата	Сума, грн	Позначка	Сума коштів, які використані за метою	Документ, що підтверджує цільове використання коштів	Дата	Сума, грн	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Таблиця 9. Робочий документ аудитора з перевірки повноти та строків здачі депонованої заробітної плати в банк

Отримано з банку на заробітну плату за чеком		Фактично виплачена заробітна плата	Депонована заробітна плата	Повернено до банку		Примітки щодо повноти й своєчасності повернення, грн
Дата	Сума, грн			Дата	Сума, грн	
За чеком		За видатковою відомістю ВКО, грн	За видатковою відомістю з написом «депоновано», за реєстром депонованих сум, грн	За випискою банку, ВКО		
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця 10. Робочий документ аудитора з перевірки правильності віднесення витрат на оплату праці на собівартість продукції

ПІБ	Табельний номер	Найменування об'єкту	Номер рахунка витрат	Сума операції, грн		Примітки
				За обліком	За аудитом	
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця 11. Робочий документ аудитора з перевірки оформлення місячного табеля робочого часу для нарахування заробітної плати

ПІБ	Табельний номер	Кількість відпрацьованих днів	Розряд	Години тарифної ставки	Премія	Приробіток	Погодинна	Всього нараховано
1	2	3	4	5	6	7	8	9

ТОВ "Табак Сервіс" є ефективною та дієвою та спрямована на те, щоб не допускати та вчасно виявляти порушення та облікові помилки.

Використовуючи стандарт аудиту нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ "Табак Сервіс", можна запропонувати до нього робочі документи аудитора (табл. 8—11).

Таким чином, можна відмітити, що аудиторський процес повинний бути спланований на основі досягнутого аудиторською організацією розуміння діяльності економічного суб'єкта. Ціль планування аудита: організувати ефективну й економічно виправдану перевірку нарахування заробітної плати та її оподаткування.

Аудит включає оцінку відповідності облікової політики, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального розкриття інформації щодо нарахування заробітної плати у фінансовій звітності.

Аудитор вважає, що отримав достатні та прийнятні аудиторські докази для висвітлення своєї думки.

Інформації, щодо обліку нарахування заробітної плати, а також розкриття інформації про нарахування заробітної плати у фінансовій звітності є достовірними

та повними відповідно до встановлених вимог П(С)БО України.

Облік нарахування заробітної плати Товариства ведеться на балансових рахунках 66 "Розрахунки за виплатами працівникам", 64 "Розрахунки за податками й платежами", 65 "Розрахунки за страхування", 23 "Виробництво", 91 "Загальновиробничі витрати", 92 "Адміністративні витрати", 93 "Витрати на збут", 94 "Інші витрати операційної діяльності".

Виявлені порушення в обліку нарахування заробітної плати та її оподаткування не перекручують інформацію представлену в фінансовій звітності

Інформація про нарахування заробітної плати та її оподаткування на підприємстві повністю й достовірно відображено у фінансовій звітності, яка складена на підставі даних бухгалтерського обліку та в усіх аспектах відображає фінансовий стан ТОВ "Табак Сервіс" відповідно до вимог положень та стандартів бухгалтерського обліку та законів України.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження можна відмітити, що стандарт аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування та робочі доку-

менти на ТОВ "Табак Сервіс" дадуть можливість систематизувати інформаційне забезпечення аудитора щодо обліку заробітної плати підприємства, надасть можливість зібрати всі наявні докази, правильно оцінити процеси, явища, що виникають, а також перевірити всі наявні господарські операції, які необхідні для підтвердження результатів господарської діяльності підприємства.

Запропонована модель стандарту аудиту операцій з нарахування заробітної плати та її оподаткування на ТОВ "Табак Сервіс" є ефективною та дієвою та спрямована на те, щоб не допускати та вчасно виявляти порушення та облікові помилки.

Література:

1. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
2. Глухова С.В., Зотова А.А. Підходи до сутності заробітної плати Молодий вчений, № 12.1 (40), 2016. С.698—701
3. Ярмолук О.Ф. Удосконалення облікового забезпечення управління виплатами працівникам підприємства. Ефективна економіка. 2014. № 4. С. 78—93.
4. Гамова О.В., Козачок І.А., Бортник Г.О. Розробка програми аудиту доходів від реалізації готової продукції на підприємстві. Агросвіт: науково-практичний журнал. Вип. 4. 2019. С. 24—31
5. Гамова О.В., Козачок І.А., Федоренко Т.С. Оцінка фінансового стану та розробка програми аудиту запасів на ПАТ ПВП "Кривбасвибхпром". Інвестиції: практика та досвід. Вип. 5. 2019. С. 42—50.
6. Гамова О.В., Козачок І.А., Федоренко Т.В. Внутрішній контроль заробітної плати на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. Вип. 2. 2017. С. 31—38.
7. Гамова О.В., Козачок І.А., Нікітюк А.В. Особливості обліку та удосконалення контролю нарахування заробітної плати в бюджетній організації. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". № 2. 2019 — URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6880>
8. Гамова О.В., Фефанов Л.К., Козачок І.А., Копитина І.О. Особливості обліку та удосконалення аудиту нарахування заробітної плати в бюджетній установі. Економіка та держава. Вип. 1. 2019. С. 104—113.
9. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: навч. посібник. Київ: Каравелла, 2005. — 560 с.

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (1995), The Law of Ukraine "On Remuneration of Labor", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80> (Accessed 10 Jan 2020).
2. Hlukhova, S.V. and Zotova, A.A. (2016), "Approaches to the essence of wages", Molodyj vchenyj, vol. 12.1 (40), pp. 698—701.
3. Yarmoliuk, O.F. (2014), "Improvement of accounting management of payments to employees of the enterprise", Efektyvna ekonomika, vol. 4, pp. 78—93.
4. Gamova, O. Kozachok, I. and Bortnik, G. (2019), "Development of audit programme of finished

goods sales income in the enterprise", Agrosvit, vol. 4, pp. 24—31.

5. Gamova, O. Kozachok, I. and Fedorenko, T. (2019), "An estimation of the financial state and development of program of audit of supplies are on an enterprise", Investytsiyi: praktyka ta dosvid, vol. 5, pp. 42—50.

6. Hamova, O.V. Kozachok, I.A. and Fedorenko, T.V. (2017), "Internal control of wages at the enterprise", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 2, pp. 31—38.

7. Hamova, O.V. Kozachok, I.A. and Nikitiuk, A.V. (2019), "Features of accounting and improving control of payroll in a budget organization", Efektyvna ekonomika, vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6880> (Accessed 10 Jan 2020).

8. Hamova, O.V. Feofanov, L.K. Kozachok, I.A. and Kopytina, I.O. (2019), "Features of accounting and improvement audit of payroll in a budgetary institution", Ekonomika ta derzhava, vol. 1, pp. 104—113.

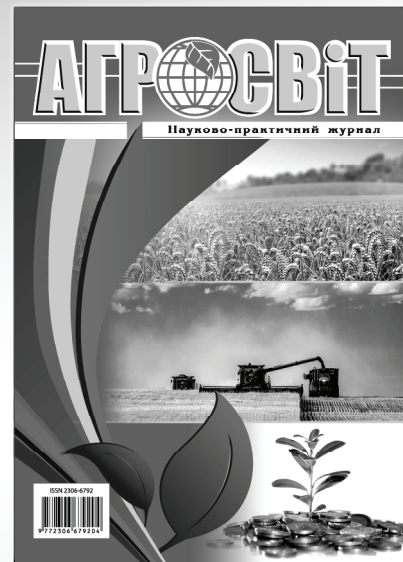
9. Kulakovs'ka, L.P. and Picha, Yu.V. (2005), Orhanizatsiia i metodyka audytu [Organization and method of audit], Karavella, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 13.01.2020 р.

АГРОСВІТ

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292